

prima instanță: E. Cobzac,
instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilița

DECIZIE

03 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Svetlana Novac, Tatiana Vieru,
Ion Corolevschi, Oleg Sternioală,

examinând recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Le Bridge Corporation Limited” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 februarie 2014, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă

La data de 12 octombrie 2012, reclamantul „Le Bridge Corporation Limited” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Delamode Moldova” SRL privind încasarea prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfa în valoare de 2 088,86 Euro și cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat 994,28 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că conform contractelor-comenzi nr. 1932300 din 14.09.2011 și nr. 1942300 din 23.09.2011 transportatorul SRL „Delamode Moldova” și-a asumat obligația de a transporta marfa de la compania suedeză „Estee Lauder” și, respectiv la compania italiană SRL „Euroitalia” la destinația reclamantului ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL.

Menționează reclamantul că la momentul recepției mărfii au fost depistate lipsa cantitativă de marfa, fapt confirmat de către reprezentantul transportatorului și enunțate

în actele de recepție a mărfii.

Sustine că, ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL, în urma discuțiilor cu reprezentanții SRL „Delamode Moldova”, nu a imputat la acel moment pârâtului careva pretenții oficiale referitor la repararea prejudiciului cauzat în urma transportării mărfii, și anume, lipsa de mărfuri în valoare de 2 088,86 Euro, fiind ferm convinși că transportatorul va achita benevol suma prejudiciului cauzat. Faptul tergiversării de către pârât a soluționării pe cale extrajudiciară a situației apărute, precum și pentru a nu omite termenul de prescripție ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL a înaintat la 24.09.2012 reclamația către SRL „Delamode Moldova” notificând pârâtul despre necesitatea achitării prejudiciului cauzat prin lipsa parțială a mărfii transportate, sub sancțiunea survenirii consecințelor prevăzute de legislație, iar pârâtul nu a întreprins nici o măsură de redresare a situației apărute, astfel afectând financiar reclamantul.

Consideră reclamantul că pârâtul nu și-a onorat pe deplin obligațiunile contractuale, deoarece indiferent de faptul că obiectul contractelor-comandă expres prevedea numai transportarea în termen și la locul indicat a mărfii, fapt efectuat de transportator și recunoscut de reclamant, acesta nu a asigurat integritatea mărfii, aceasta fiind predată destinatarului cu o pierdere parțială în valoare de 2 088,86 Euro, iar respectarea doar a unora din aceste condiții nu este suficient pentru a considera obligația executată în mod corespunzător, deoarece o prestație efectuată numai cu respectarea condițiilor privitoare la transportarea în termen, fiind omisă condiția de calitate, în cazul reclamantului, micșorarea cantitativă a mărfii transportate decât cea prevăzută, nu poate fi considerată executată în mod corespunzător.

Indică reclamantul că pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale, prejudiciind ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL cu suma de 2 088.86 Euro - valoarea mărfii pierdute în momentul transportării.

Solicită reclamantul ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL încasarea de la SRL „Delamode Moldova” prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfă în valoare de 2 088,86 Euro și cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat de 994,28 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 februarie 2014, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL. S-a încasat de la SRL „Delamode Moldova” în beneficiul ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL prejudiciul cauzat în urma lipsei de marfă în valoare de 2 088,86 Euro și cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 994,28 lei.

La 18 martie 2014, hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către ÎCS „Delamode Moldova” care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 februarie 2014, prin care acțiunea a fost admisă.

La 15 septembrie 2014, Întreprinderea cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27

februarie 2014, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul a invocat că litigiul în cauză se referă la raporturi de transport auto al mărfurilor, la care se aplica termenul de prescripție special. Astfel, reclamațiile pentru pierderi pot fi făcute în decurs de 7 zile cu excepția duminicilor și sărbătorilor legale de la data eliberării mărfii, la fel prevede un termen de 7 zile pentru înaintarea reclamațiilor în caz de pierderi, reieșind din aceasta, în raporturile de transport faza judiciară este precedată, de înaintarea reclamațiilor, care este obligatorie pentru părți, deci, omiterea termenului de înaintare a pretenției duce la pierderea dreptului la acțiune și instanțele de judecată nu pot repune părțile în termenul de înaintare a pretenției, indiferent de motivele omiterii, repunerea în termenul de înaintare a pretenției în materie de transport este inadmisibilă.

Indică recurentul că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, dat fiind specificul litigiului, termenul de prescripție curge, din ziua predării încărcăturii destinatar, iar conform actelor de recepție a mărfii, predarea încărcăturii către destinatar a avut loc la 11.10.2012, adică dreptul la acțiune pentru reclamant s-a născut la această dată, prin urmare reclamantul, prin înaintarea reclamației cu depășirea termenului a pierdut dreptul la acțiune.

Mai invocă recurentul că instanței de judecată i-a fost prezentate actele din 11.10.2011, care conțin comentarii care nu au fost contrasemnate de către Directorul SRL „Delamode Moldova”. Mai mult, se vede că mențiunile de la actele cu numerele 1, 2 și 3 sunt executate cu un alt scris decât cel de la actul cu nr. 4. Mai mult ca atât în actul nr. 4 se menționează că „la primirea mărfii s-a depistat lipsă de marfa, peleți înfoleați, sigiliul intact”, prin urmare se constată că la fiecare palet exista un sigiliu, cu părere de rău în actele cu numerele 1, 2 și 3 nu se face referință la sigiliu ci la înfolierea cu alt scotch.

La 10 noiembrie 2014, ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL a depus referință asupra recursului declarat de SRL „Delamode Moldova”, prin care a solicitat respingerea integrală a cererii de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Delamode Moldova” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea ambelor hotărâri adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iulie 2014.

Din materialele dosarului se constată că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 04 august 2014 (f. d. 120), prin urmare recursul declarat la 15 septembrie 2014, se consideră depus în termen.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la

proces.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție recurge la examinarea propriu-zisă a cererii de recurs.

Din materialele dosarului s-a stabilit că reclamantul „Le Bridge Corporation Limited” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Delamode Moldova” SRL privind încasarea prejudiciului cauzat ca rezultat al lipsei de marfa în valoare de 2 088,86 Euro și cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat 994,28 lei.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus indicate de admitere a acțiunii.

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanțele neîntemeiat au dispus admiterea acțiunii.

Potrivit art. 512 CC, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 513 CC, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună - credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Actele cauzei denotă că prin contractele - comandă nr. 1942300 încheiat la 23.09.2011 și nr.1932300 încheiat la 14.09.2011 între beneficiarul ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL și transportatorul SRL „Delamode Moldova”, ultimul și-a asumat obligația de a transporta marfa de la compania suedeză „Estee Lauder” și respectiv de la compania italiană SRL „Euroitalia” la destinația reclamantului ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL.

Colegiul remarcă că instanțele de judecată corect au stabilit că transportatorul, SRL „Delamode Moldova” și-a executat obligațiile contractuale de transport, fapt confirmat prin scrisorile de transport CMR.

Totodată, la momentul recepției mărfii au fost depistate lipsa cantitativă de marfă, în valoare de 2 088,86 Euro, fapt care a fost notat în actele de recepție a mărfii nr. 1,2,3, 4 din 11.10.2011.

Instanța de recurs analizând materialele cauzei notează că instanțele de judecată la admiterea acțiunii au statuat și au admis ca probe actele de recepție a mărfii prezentate de reclamant (f. d. 24-27), în care este indicat că cutiile erau împachetate altfel decât de la furnizor. Lipiciul era obișnuit, diferit de cel al furnizorului.

Cu toate acestea Colegiul consideră neîntemeiată soluția instanțelor de judecată privind admiterea acțiunii în baza actelor de recepție a mărfii nr. 1,2,3, 4 din 11.10.2011 prezentate doar de reclamant, dat fiind faptul că actele de recepție a mărfii nr. 1,2,3, din 11.10.2011 prezentate de către pîrît (f. d. 98-101) diferă de cele prezentate de reclamant în partea unor circumstanțe – concluzii, în care ar fi dispărut marfa lipsă din cutii.

Astfel, analizând înscrisurile prezentate, instanța de recurs remarcă că doar actul de recepție nr. 4 prezentat de ambele părți este identic, iar în rubrica „comentarii” este același conținut „la primirea mărfii s-a depistat lipsă de marfă, paleți înfoleați, sigiliul intact”.

Prin urmare, faptul depistării lipsei de marfă, conform actului de recepție nr. 2, este demonstrat, însă sigiliul este intact, adică acesta este aplicat de furnizorul, compania

italiană SRL „Euroitalia” și nu este defectat, nu are semne de intervenție, respectiv, lipsa mărfii nu poate și imputată transportatorului dar fiind faptul că acesta a primit marfa de la furnizor și a transportat-o beneficiarului cu sigiliul intact.

Cu referire la actele de recepție a mărfii nr. 1,2,3 prezentate de reclamant, în baza cărora s-a admis acțiunea, Colegiul le dă o apreciere critică, și constată că acestea diferă de cele prezentate de pîrît.

În actele de recepție a mărfii nr. 1,2,3 prezentate de pîrît, în rubrica „comentarii”, care au ștampila reclamantului, nu sunt careva comentarii privitor la descrierea cutiilor și eventualele concluzii, care ar fi dus la constatarea neajunsurilor (f. d. 98-101), iar în actele de recepție prezentate de reclamant (f. d. 24-27) sunt făcute în mod unilateral de către reclamant comentarii cu privire la lipsa de mărfuri și că cutiile erau împachetate altfel decît de la furnizor, iar scotciul era obișnuit.

În conformitate cu art. 1008 Cod civil cărașul este exonerat de răspundere pentru distrugerea, pierderea, deteriorarea încărcăturii sau depășirea termenelor de transportare în anumite situații.

În temeiul alin. (3) din același articol sub rezerva prevederilor art.1009 alin.(2)-(5), cărașul este exonerat de răspundere dacă distrugerea, pierderea sau deteriorarea încărcăturii se datorează unei sau mai multor din următoarele împrejurări, inclusiv lit. b) lipsa sau defectele ambalajului.

La caz, reeșind din actele de recepție a mărfii diferite nu se constată că deteriorarea ambalajului, descrise în comentariile la actele prezentate de reclamant, a avut loc din vina cărașului, di care considerente nu i se poate imputa lipsa mărfii transportatorului, adică SRL „Delamode Moldova”.

Colegiul consideră eronată aprecierea instanței de apel, că este lipsit de consistență și argumentul din apel potrivit căruia copiile actelor din 11.10.2011, prezentate de reclamant nu corespund cu actele deținute de apelant, indicând că în ambele pachete de acte sunt indicate lipsa de marfă, dat fiind faptul că lipsa mărfii nu este negată de părți, însă, în speță nu este demonstrată culpa cărașului de lipsa mărfii.

Mai mult ca atît, după cum s-a menționat, în cazul în care în actul nr. 4 este indicat că sigiliul este intact, este inadmisibil de stabilit vina transportatorului de lipsa a unor cutiute, din cutia sigilată, nedeteriorată cu sigiliul furnizorului intact.

În această ordine de idei instanța de recurs consideră neîntemeiată și concluzia instanțelor de judecată care eronat au aplicat și interpretat normele de drept material, indicînd că termenul de prescripție de adresare în judecată și de înaintare a reclamației nu a fost omis.

Potrivit 1021 alin. (1) și (2) al Codului civil, termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an.

În cazul intenției sau al culpei grave, termenul de prescripție este de 3 ani. Curgerea termenului de prescripție începe în caz de pierdere parțială, de deteriorare a încărcăturii sau de încălcare a termenului de transportare - din ziua predării încărcăturii către destinatar.

Astfel, actele cauzei denotă că lipsa mărfurilor a fost constatată de intimat la data de 11.10.2011, data recepționării mărfii, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12.10.2012, prin urmare, termenul de un an de zile a expirat la data de

11.10.2012, iar acțiunea urma a fi înaintată pînă la data de 11.10.2012, din care considerente acțiunea urmează a fi respinsă și ca prescrisă.

Având în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt neîntemeiate, motiv pentru care admite recursul declarat de SRL „Delamode Moldova”, casează decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și pronunță o nouă hotărîre prin care se respinge acțiunea înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Le Bridge Corporation Limited” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfă și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată și tardivă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Întreprinderii cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 februarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Le Bridge Corporation Limited” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfă și încasarea cheltuielilor de judecată și se emite o hotărîre nouă prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Le Bridge Corporation Limited” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Delamode Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma lipsei de marfă și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată și tardivă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală